

BERGXX19

TULIP

pondělí 11. listopadu 2019

19:00

DOX+

Michel van der Aa Hysteresis [česká premiéra]
Andys Skordis OU... Da [česká premiéra]

--- přestávka ---

Giuliano Bracci Sempre hai occhi segreti [česká premiéra]
Joël Bons Thirty Situations [česká premiéra]

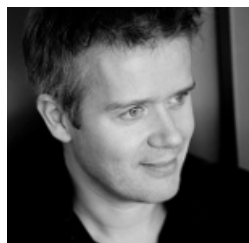
Renata Raková – klarinet
Peter Vrábel – dirigent

Orchestr BERG

Jana Kubánková – housle, Markéta Sádecká – viola, Helena Velická – violoncello, Jan Kořínek – kontrabas, Anna Stavělová – flétny, Kamila Mořková – hoboje, Jiří Javůrek – klarinety, Lukáš Svoboda – fagot, Vít Otáhal – trubka, Štěpán Janoušek – trombón, Jana Vychodilová – klavír a klávesy, Hedvika Mousa Bacha – harfa, Adam Pavlíček – kytara, Tomáš Míka – elektrická kytara, Jan Brabec – mandolína, Tibor Adamský a Oleg Sokolov – bicí nástroje, Pavla Radostová – soprán

Jiří Lukeš – elektronika, Eliška Bejčková – sound design, Jan Komárek – light design

Tento večer se koná ve spolupráci s Centrem současného umění DOX.

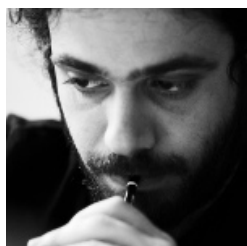
Michel van der Aa [*1970], po Louisi Andriessenovi nejznámější současný nizozemský skladatel, se nejprve věnoval zvukovému designu na Královské konzervatoři v Haagu. Později vystudoval skladbu mj. právě u zmíněného Andriessena. Prošel také studiem filmové režie na Newyorské filmové akademii [2002] a zúčastnil se kurzu divadelní režie v Lincolnově centru [2007]. Ve svých dílech tyto zkušenosti bohatě uplatňuje: využívá divadelní a filmové prvky, úzce propojené s hudbou, přičemž si vše sám režíruje. Píše pro sólisty zvučných jmen: např. komorní opera *One* [2002] vznikla pro sopranistku Barbaru Hannigan, violoncellový koncert *Up-close* pro Sol Gabettu, houslový koncert pro Janine Jansen ad. Ve své hudbě osciluje van der Aa mezi konzervativností a moderností: orientuje se na tradiční žánry [koncert, opera apod.], ale pojímá je originálně a aktuálně. Akustický zvuk nástrojů či lidského hlasu spojuje s elektronikou, jejíž možnosti umí coby někdejší zvukový designér náležitě využít – počínaje zdánlivě prostým uplatněním magnetofonu a konče složitějšími technologickými manipulacemi. Získal mnohá ocenění, například prestižní Grawemeyerovu cenu za multimediální dílo *Up-close* [v roce 2013 je v české premiéře uvedl Orchestr BERG]. V roce 2010 založil vydavatelství Disquiet Media, jehož prostřednictvím prezentuje zvukové i audiovizuální nahrávky své hudby.

www.vanderaa.net

Hysteresis [česky: hystereze] se vztahuje k fenoménu, díky němuž systém ovlivňuje jak jeho současné prostředí, tak to minulé. To znamená, že neživé věci mohou mít něco jako „paměť“. Původně se tento termín užíval v nauce o materiálech – některé kovy zmagnetizují, pokud se dostanou do kontaktu s magnetickým polem, a zůstávají zmagnetizovány i poté, co se toto pole odstraní.

Michel van der Aa ve svém klarinetovém koncertu zkoumá tento princip v hudbě – může si hudební materiál zachovat určitou „paměť“ poté, co se s ním pracovalo? Ve svých dílech často využívá práci se zvukem, včetně smyčkování, vrstvení nebo stříhů. Digitálně zaznamenané zvuky můžeme virtuálně natáhnout, zhustit nebo transformovat stejně jako kus hlíny. Hysteresis se podobnou transformací zabývá hned od začátku – nostalgický zvuk gramofonové desky doprovází zvuk brusného papíru kroužícího po dřevěném povrchu, imituje tak nejen šum ale i pohyb otáčející se desky.

Hysteresis společně objednali London Sinfonietta, ansámbl musikFabrik a klarinetista Kari Kriikku. Premiéra se uskutečnila 30. dubna 2014 v Londýně, orchestr London Sinfonietta řídil Baldur Brönnimann, na klarinet hrál Mark van de Wiel.

Kyperský skladatel **Andys Skordis** [*1983] vystudoval skladbu a filmovou hudbu v USA na Berklee College of Music, v Nizozemsku pak absolvoval postgraduální studium skladby na Conservatorium van Amsterdam. Studoval také jihoindickou karnatickou hudbu a přímo na Bali se věnoval studiu gamelanu. Jeho díla z poslední doby se inspiřují rituály z celého světa. Je autorem širokého spektra děl, od opery přes orchestrální a komorní skladby, vokální kompozice nebo skladby pro gamelan po filmovou a scénickou hudbu (divadlo, tanec). Získal řadu ocenění včetně jedné z nejvýznamnějších nizozemských cen Buma Toonzetters [Nejlepší současná kompozice 2012]. Je uměleckým ředitelem ansámblu Patsiaoura, dramaturgem festivalu Xarkis a jeho uměleckých rezidencí, zakládajícím členem ansámblu The Brain Masturbation a členem kapely Monsieur Doumani, se kterou hraje po celém světě. Je spolupracovníkem Řecké národní opery, kde se věnuje interdisciplinárním projektům a edukativním aktivitám, vyučuje také na Conservatorium van Amsterdam.

www.andyskordis.com

OU...Da. OUDA je fiktivní stvoření, které umí proměnit živé na nehybné a naopak. Hudebníci toto božstvo přivolávají, aby jim, nehybným, vrátilo život – ale také naopak. Vše se tak pohybuje mezi stavy nehybnosti a života a zpět, což vytváří nekonečnou smyčku. Stvoření se objevuje a způsobuje tyto změny v průběhu celé skladby, až nakonec není jasné, v jakém stavu se hudebníci nacházejí.

Skladba vznikla pro The Black Page Orchestra, který ji ve světové premiéře uvedl 23. září 2016 na festivalu Unsafe+Sounds ve Vídni.

Italský skladatel **Giuliano Bracci** [*1980] žije v Nizozemsku od roku 2010. Poté co v Římě získal titul z filozofie, vystudoval skladbu na konzervatořích ve Florencii a Amsterdamu u Rosaria Mirigliana a Richarda Ayerse. V rámci kompozičních master class studoval mj. u Helmuta Lachenmanna, Salvatora Sciarrina nebo Barbary Hannigan. V současné době je účastníkem speciálního doktorského programu docARTES [Orpheus Institute / Ghent, Univerzita v Leidenu a Conservatorium van Amsterdam]. Vytvořil díla pro řadu vynikajících ansámbľů – Ensemble Klang, Nieuw Ensemble, New European Ensemble, L'arsenale, Quartetto Maurice ad., ale i pro Orchestr španělského rozhlasu a televize nebo Španělský národní sbor. Spolupracoval s divadelní společností Compagnia Pippo Delbono nebo s choreografkou Suzan Tunca. Získal ocenění v Concorso Evangelisti nebo Gaudeamus Prize, byl finalistou prestižní soutěže Premio Reina Sofia v Madridu. Jeho hudba pravidelně zní nejen v Nizozemsku, ale také v Evropě nebo Severní a Jižní Americe.

www.giulianobracci.com

V létě 2010 jsem vytvořil skladbu Tra gli alberi pro dvě děti – houslisty. Pracoval jsem na ní společně s dětmi, objevovali jsme možnosti jejich nástrojů a zkoumali vzájemnou interakci prostřednictvím zvuku. Když jsem následně pracoval s Nieuw Ensemble, snažil jsem se přenést prvky z této osobité zkušenosti do jiného kontextu a jsem za tu příležitost moc rád. Dílko **Sempre hai occhi segreti** [Stále máš tajemné oči] odhalilo aspekty mé hudby, které

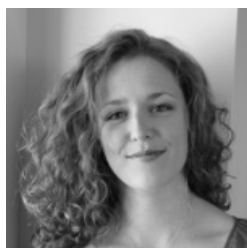
byly předtím často skryté nebo nevyslovené a přineslo mi nové impulzy – jaká je krajina, když tam nejsem já? Jaká je hudba, která neví, že tady venku někdo poslouchá? Premiéra se uskutečnila 10. června 2011 v Amsterdamu, Nieuw Ensemble dirigoval Lucas Vis.

[Giuliano Bracci]

Nizozemský skladatel a kytarista **Joël Bons** [*1952] je již dlouhou řadu let jedním z hlavních hybatelů nizozemské scény současné hudby. Pochází z Amsterdamu a už v raném dětství se seznámil s hudbou z celého světa díky nahrávkám, které sbírali jeho rodiče. Skladbu vystudoval u Roberta Heppenera a Briana Ferneyhougha, zúčastnil se letních kurzů v Sieně [Franco Donatoni] i v Darmstadtu. V roce 1980 byl jedním ze zakladatelů Nieuw Ensemble pro novou hudbu, v němž hrál deset let na kytaru a poté se stal jeho uměleckým ředitelem. Byl zodpovědný také za významný a rozsáhlý program práce se současnými skladateli při tomto ansámblu. Již v roce 1988 procestoval Čínu a seznámil se s novou generací čínských skladatelů, které pak Nieuw Ensemble v roce 1991 představil západnímu světu. V roce 2002 založil unikátní Atlas Ensemble, který spojuje hudebníky z Asie a Evropy. Jeho hudbu uváděly samozřejmě Nieuw Ensemble a Atlas Ensemble, ale také řada dalších po celém světě – Asko|Schönberg, Nizozemský dechový ansámbl, Rotterdamská filharmonie, Vancouver InterCultural Orchestra, Symfonický orchestr čínské provincie Guangxi ad. Je profesorem skladby na Conservatorium van Amsterdam. Za svoji práci byl odměněn řadou ocenění, v letošním roce získal za dílo Nomaden Grawemeyerovu cenu, které je v oblasti hudby jakousi Nobelovou cenou.

Cyklus **Thirty Situations** [Třicet situací] je jakýmsi portrétem Nieuw Ensemble, se kterým je Joël Bons spojen už čtyřicet let a který se rozhodl letos s koncem roku ukončit činnost. Skladatel tu naplno využívá specifických sólistických kvalit jednotlivých členů ansámblu i jeho unikátní kytarové sekce. Původně hodinová mozaika nejrůznějších „situací“, z nichž Orchester BERG uvádí výběr – přibližně polovinu celého díla, pojednává především o kontrastu mezi fragmenty a kontinuem. Elektroniku, která je součástí skladby, tvoří terénní nahrávky, které pořídil přímo skladatel. Ten ještě doplňuje: „Naše tělo – náš ‚domov‘ – je neustále s námi a dává nám pocit kontinuity. Ale život, který se před námi odehrává, je sledem jednotlivých oddělených událostí, které netvoří celek. To je ústředním motivem Thirty Situations – mozaika situací tvoří jedno velké a pestré hudební dobrodružství.“ Celá skladba má navzdory názvu jen dvacet částí, které v sobě ale ve skutečnosti skrývají třicetku nejrůznějších situací a momentů. Premiéra se uskutečnila 29. března 2018 v Muziekgebouw v Amsterdamu a vzbudila ohromný ohlas publika i recenzentů. Letos na podzim se v souvislosti s ukončením činnosti Nieuw Ensemble odehrává řada repríz a také vzniká studiová nahrávka celého díla.

Klarinetistka **Renata Raková** [*1987] patří mezi vyhledávané interprety klasické, soudobé a improvizované hudby. Vystudovala Gymnázium Jana Nerudy s hudebním zaměřením [prof. Milan Polák], získala dva bakalářské tituly na Bard College v USA [klarinet / prof. David Krakauer, Laura Flax, Anthony McGill a germanistika] a pak se zaměřila na interpretaci hudby 20. a 21. století a volnou improvizaci na Kunstuniversität Graz v Rakousku [prof. Olivier Vivares a Bernhard Zachhuber]. V roce 2009 byla vybrána do orchestrálního semináře s koncerty v Carnegie Hall. Poslední dva roky žije a pracuje v Praze, kde se věnuje komorní hudbě, hudbě současné [Orchester BERG, Prague Modern] a nadšeně se účastní také improvizčních večerů, kde zkoumá své i posluchačovy hranice, například s Prague Improvisation Orchestra. Opakovaně vystoupila jako sólistka s pražskými orchestry díky cyklu „Josef Suk uvádí mladé talenty“, na festivalu Bard Music West v San Franciscu premiérovala adaptaci hry Samuela Becketta Act Without Words I, s American Symphony Orchestra premiérovala koncert Triple Play amerického skladatele Harolda Farbermana. Renata spolupracovala mimo jiné s ansámblu Klangforum Wien, Schallfeld Ensemble [Rakousko], Scenatet [Dánsko] nebo Contemporaneous [USA]. Vystoupila na festivalech

Darmstädter Ferienkurse [Německo], Impuls Festival a Klangspuren Festival [Rakousko], Bard Music Festival [USA] nebo Festival de Música de Colón [Venezuela], kde měla možnost učit děti z proslulého hudebně-vzdělávacího projektu El Sistema. Jako orchestrální a komorní klarinetistka cestovala po Číně, USA i Evropě. Svět soudobé hudby Renata vyvažuje jazzem se swingovými kapelami Harmcore Jazzband nebo Original Vintage Orchestra, kde hraje také na altsaxofon a příčnou flétnu. Věnuje se i pedagogické činnosti [ZUŠ Petřiny, Divadlo Ponec, Studio Alta].

Peter Vrábel je slovenský dirigent, který žije a pracuje v Praze. V roce 1995 založil Orchestr BERG a určil jeho hudební směřování – díky němu je dnes tento orchestr oceňován jako jedinečný interpret hudby 20. století a hudby soudobé. Spolupracuje se soudobou českou skladatelskou špičkou a vytváří inspirativní tvůrčí prostor pro vynikající umělce mladé generace. Je držitelem Ceny Gideona Kleina. Za svoji práci s Orchestrem BERG získal v roce 2010 od České hudební rady / UNESCO ocenění za zásluhy o kvalitu a šíření české hudby.

Orchestr BERG je špičkové těleso, které již řadu let přináší svěží vítr na českou hudební scénu – uvádí inovativní a zároveň divácky atraktivní projekty kombinující současnou hudbu s tancem, filmem, divadlem, projekcemi apod. Vystupuje často mimo tradiční koncertní sály. Orchestr BERG je jediným českým orchestrem, který pravidelně objednává a ve světových premiérách na svých akcích uvádí novinky českých skladatelů především mladé generace. Má tak na svém kontě již více než stovku světových premiér. V českých premiérách také představuje tvorbu těch

nejvýznamnějších zahraničních skladatelů, mimo jiné i hudební divadlo Schwarz auf Weiss Heinera Goebbelse, hudebně filmový kus Up-close Michela van der Aa, unikátní celovečerní kompozici In vain Georga Friedricha Haase nebo legendární dílo Györgye Ligetiho Poème symphonique pro 100 metronomů. Orchestr BERG uvedl celou řadu vlastních originálních projektů, například ve spolupráci s tanečnicí 420PEOPLE, režisérkou Petrou Tejnorovou, choreografkou Mirkou Eliášovou nebo režisérským duem SKUTR. Spolupracuje také s nejvýznamnějšími českými kulturními organizacemi, mezi nimiž jsou například Národní divadlo, Židovské muzeum v Praze, Centrum současného umění DOX, festivaly Struny podzimu, Pražské jaro, Hudební fórum Hradec Králové ad. Věnuje se i edukačním projektům.

www.berg.cz

SRDEČNĚ ZVEME NA POSLEDNÍ AKCI LETOŠNÍ SEZÓNY

Ø|ØRESUND

... severské hudební mosty

úterý 10. prosince 2019, 19:30 | Anežský klášter

Ian Mikyska: Nehybnost [světová premiéra]

Bent Sørensen: Pantomime – Papillons [česká premiéra]

Jesper Nordin: Pendant I–III [česká premiéra]

Stanislav Gallin – klavír

Orchestr BERG & Peter Vrábel – dirigent

Dánsko a Švédsko spojuje již téměř dvacet let unikátní šestnáctikilometrový most přes mořskou úžinu – dánsky se jmenuje Øresund, švédsky Öresund. Na letošním závěrečném koncertě představíme hudbu dánského skladatele Benta Sørensen a jeho o něco mladšího švédského kolegy Jespera Nordina. K tomu navíc uvedeme novinku mladého českého skladatele Iana Mikysky, který se již s úspěchem představil v rámci cyklu Hudba k siréně.

HUDBA K SIRÉNĚ – SCHODIŠTĚ A ŽESTĚ

... mikrokoncerty & hudební intervence ke zkoušce sirén
... žestové nástroje na ústředním monumentálním schodišti

středa 4. prosince 2019, 11:55

Gymnázium Jana Nerudy [Hellichova 3, Praha 1]

koncept / hudba: Matouš Hejl [světová premiéra]

LIVE VIDEO: Facebook Českého rozhlasu Vltava

PŘÍMÝ PŘENOS: Český rozhlas Vltava

Nová skladba k siréně je od roku 2016 již čtvrtou kompozicí Matouše Hejla pro Orchestr BERG. Nahrávka skladby Kaleidoscope [2017] v našem podání mu získala účast ve finále skladatelské soutěže České filharmonie. Tentokrát rozezní schodiště své alma mater.

VSTUP VOLNÝ

přípitek členům KLUBERG po představení M IS FOR...

Eva Kesslová [Orchestr BERG], choreograf Jiří Kylián a patronka KLUBERGu Soňa Červená

FANDÍTE NÁM? STAŇTE SE ČLENY KLUBERGu!

Chcete podpořit jedinečné projekty z oblasti nového umění?

Zajímá Vás, co se v BERGu chystá, a chcete u toho být jako první?

PŘIDEJTE SE!

Patronkou KLUBERGu je paní Soňa Červená, herečka a zpěvačka.

Měsíční členský příspěvek: 123 Kč [jednotlivec] / 234 Kč [ve dvou]

ČLENOVÉ KLUBERGU VZKAZUJÍ

„Jste úžasní, jak se neustále zdokonalujete a vymýšlíte nové a nové nápady!!! Gratuluji, obdivuji a držím palce:-)!!!!“ Martina B.

„Držím palce do další činnosti, obdivuji koncepci a koncerty se mi moc líbí.“ Jana M.

DĚKUJEME VŠEM ZA PODPORU!

Více informací: www.kluberg.cz.

Obrátit se můžete také na Evu Kesslovou – T: 604 205 937, E: kluberg@berg.cz

DĚKUJEME TĚM, KTEŘÍ NÁM POMÁHAJÍ!

DÁRCI: RNDr. Ondřej Jäger, Ing. Tibor Lopušán, Vlasta Plocková, Eva a Norman Ridenourovi, Petr Somol, manželé Špírkovi

KLUBERG (klub dárců Orchestru BERG)

Martina & Radvan Bahbouhovi, Soňa Červená, Nevelina Dodovová, Václav Eis, Lucie Chrápavá, Karel Jadrný & Krystyna Krauze, Světlana & Ondřej Jägerovi, Adéla Kovářová, Rudolf Kryl, Jiří Kubíček [ve dvou], Rudolf Leška [ve dvou], Jiří Malíř, Jana Maříková, Jáchym Novotný, Vlasta Plocková, Petr Somol, Ivan Studený, Kristián Suda, Kateřina Svatoňová, Ing. Tomáš Svatoň, Eva & Ivan Špírkovi, Danilo Tuzar, Vladislava & Martin Valchářovi, Zuzana Zuberová a jeden anonymní člen

ANDĚLÉ (dobrovolníci)

Věra Babišová, Radvan Bahbouh, Eva a Tonda Blomannovi, Jan Brázda, AK Anna Císařová & Peter Babiš, Martina Čápková, manželé Činčerovi, Dominik Dvořák, Josef Dvořák, Pavel Dvořák, Rut Fialová, Jiří Hajdyla, Ondřej Holas, Pavel Hons, Aleš Janíček, Tomáš Jindříšek, Martina Kaňková, Jitka Kloučková, Adam Kneblík, Šimon Kočí, Ivana Kolářová, Johana Kratochvílová, Drahoslava Krnáčová, Petr Kubík, Maja Madárová, Daniel Mikolášek, Alena Miltová, Pavel Moc, Ester Nemjóová, Martin Pavala, Michal Pečeňa, Kateřina Plevová, Eva Ridenourová, Michael Romanovský, Majka Semotánová, Michaela a Howard Sidenberg, Petr Somol, Jonáš Starý, Barbora Šlosárková, Lukáš Trnka, Pavel Trnka, Jan Trojan, Pavel Trojan Jr., Michaela Volfová, David Zábranský a Jan Zázvůrek...

PODPOŘILI

Ministerstvo kultury ČR, Hlavní město Praha, Nadační fond Avast, Partnerství OSA
Hlavní město Praha přispělo na aktivity Orchestru BERG v roce 2019 částkou 400 000 Kč.

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Český rozhlas, HISvoice, Harmonie

Děkujeme kreativní agentuře Brainz.cz za vizuální styl.

texty: Eva Kesslová

korektura: PhDr. Alena Miltová

fotografie: Marco Borggreve (van der Aa), Matteo Rossi (Bracci), Jasper del Prado (Skordis), Daniël Bons (Bons), Hsiao-fang Lin (Raková), Karel Šuster (Vrábel), Pavel Hejný (BERG)